

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра професійної освіти

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
185	Нафтогазова інженерія та технології	Бакалавр

Затверджую

Завідувач кафедри

 / Костянтин ПОЧКА /

Розробник силябусу

 / Вадим ШАЛЕНКО /

СИЛАБУС

Матеріалознавство та технологія металів

(назва, шифр освітньої компоненти (дисципліни))

1) Статус освітньої компоненти: вибіркова

2) Контактні дані викладача: доцент кафедри професійної освіти, кандидат технічних наук, доцент, Шаленко Вадим Олегович, e-mail: shalenko.vo@knuba.edu.ua, тел. (044)241-55-28, <https://www.knuba.edu.ua/faculties/fait/kafedri-fait/kafedra-po/vikladackij-sklad-kafedri-profesijnoi-osviti/shalenko-vadim-olegovich/>

3) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): «Фізика», «Хімія», «Вища математика».

4) Коротка анотація дисципліни

Мета курсу – підготувати майбутніх спеціалістів до правильного використання конструкційних матеріалів, їх зварювання та інших технологічних процесів в будівництві.

Завдання: освоїти структурну будову конструкційних металічних матеріалів, силові і термічні методи впливу на фазові і структурні зміни складу, а також взаємозв'язок фізико-механічних властивостей із фазово-структурною будовою матеріалів; основні види зварювання та інші технологічні процеси виготовлення деталей і конструкцій.

5) Структура курсу:

Загальна кількість кредитів ECTS	3
Сума годин:	90
Вид індивідуального завдання	Контрольна робота
Форма контролю	Залік

6) Зміст курсу:

Лекції:

Модуль 1. Матеріалознавство та технологія металів

Змістовий модуль 1. Матеріалознавство

Тема 1. Основи металургійного виробництва. Властивості конструкційних матеріалів. Основи структурної будови металів і сплавів.

Історія розвитку виробництва металів. Сучасне металургійне виробництво та його продукція. Виробництво чавуну і сталі.

Основні механічні властивості конструкційних матеріалів. Структурна будова металів і сплавів. Дефекти кристалічної будови.

Тема 2. Залізовуглецеві і леговані сплави.

Утворення сплавів. Діаграми фазового рівноважного стану сплавів і їх аналіз.

Характеристика компонентів і фазових складових залізовуглецевих сплавів. Діаграма стану

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
185	Нафтогазова інженерія та технології	Бакалавр

залізовуглецевих сплавів. Вплив вуглецю, постійних і легуючих домішок на властивості залізовуглецевих сплавів. Класифікація і маркірування залізовуглецевих і легованих сплавів.

Тема 3. Термічна обробка сплавів.

Основні теоретичні положення ТО. Перетворення в сталях при нагріванні до аустенітного стану. Перетворення аустеніту при охолодженні. Перетворення при вторинному нагріванні загартованих сталей. Технологія і режими термічної обробки. Способи і режими різних видів термообробки.

Тема 4. Термічна обробка сплавів. Термомеханічна і хіміко-термічна обробки.

Термомеханічна обробка металів і сплавів. Хіміко-термічна обробка металів і сплавів.

Змістовий модуль 2. Технологія металів

Тема 5. Основи зварювального виробництва.

Класифікація способів зварювання. Будівельні сталі. Зварювання плавленням. Зварювання тиском. Зварне з'єднання. Зона термічного впливу.

Тема 6. Інші технології обробки конструкційних матеріалів.

Основи ливарного виробництва. Обробка тиском. Обробка металів різанням.

Лабораторні заняття:

Заняття 1. Вивчення методів вимірювання твердості металів.

Заняття 2. Мікроструктурний аналіз сталей і чавунів в рівноважному стані.

Заняття 3. Термічна обробка вуглецевих сталей (на прикладі сталі 45) (4 години).

Заняття 4. Основи техніки безпеки при зварюванні і різанні металів.

Заняття 5. Ручне дугове зварювання.

Заняття 6. Напівавтоматичне і автоматичне дугове зварювання.

Заняття 7. Контактне електричне зварювання.

Заняття 8. Газове зварювання і різання металів.

Практичні заняття: не передбачено

Індивідуальне завдання: контрольна робота.

Визначення характеристик сталей і параметрів процесу ручного дугового зварювання.

Засвоєння класифікації і маркування сталей. Для кожного варіанту вибрати найбільш придатну сталь для зварювання ручним дуговим способом. Розшифрувати і розрахувати зварювальний шов. Визначити режими зварювання і підібрати джерело живлення.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1302>